

VOL. II

FEBRUARY, 1908

No. 2 (Serial Number 14)

The American ESPERANTO JOURNAL

COPYRIGHT, 1907, BY THE AMERICAN ESPERANTO COMPANY

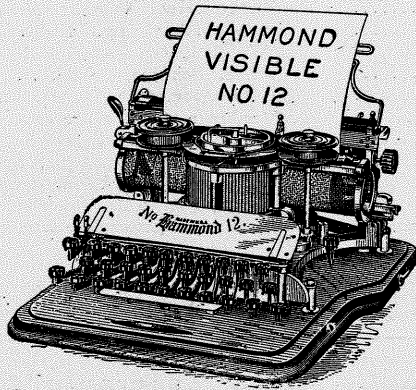
MODELO No. 12.

VIDEBLECO
SIMPLECO
FORTIKECO

Intersangeblaj

Literar-

Portiloj

LA
SKRIBMAŜINO
FOR
ESPERANTISTOJ

Meĥanike

Unuformaj

Presajoj

LA HAMMOND'A SKRIBMAŜINO

gazwsxedcrfvtgb yhnujmikŝolĉpĵĝ
QAZWSXEDCRFVTGB YHNUJMIKŜOLĈPĴĜ
1" 2+ '3\$^4x^5!- 6ĥ;7':8(,9).0?ŭ

LA INTERSANGEBLA LITERARO

THE HAMMOND TYPEWRITER CO.,
SIXTY-NINTH STREET AND EAST RIVER, NEW YORK, N. Y., U. S. A.

Affiliated Esperanto Organizations in the United States

<i>Name of Organization</i>	<i>Secretary</i>
American Esperanto Association	J. F. Twombly, Boulevard Station, Boston, Mass.
Los Angeles Esperanti Association.....	Ralph Bond, 232 S. Hill St., Los Angeles, Cal.
Auxiliary Language Association.....	Prof. James Main Dixon, University of S. California, Los Angeles, Cal.
San Diego Esperanto Society.....	Dr. C. G. Gearn, 2545 Front St., San Diego Cal.
Colorado Esperanto Association	Mrs. Maude W. Miks, 2622 Gilpin St., Denver, Col.
New Britain Esperanto Club.....	Rolland B. Moore, Box 700, New Britain, Conn.
Washington Esperanto Society.....	Charles W. Stewart, 1211 Kenyon St., N. W., Washington, D. C.
Emory Esperanto Club.....	Jack Dempsey, Emory College, Oxford, Ga.
Illinois Esperanto Association	Edwin C. Reed, Ashton Block, Rockford, Ill.
Chicago Esperanto Society.....	J. Howard Pearson, 551 S. Waller Ave., Chicago, Ill.
Leibniz Esperanto Club.....	Adolph Kroch, 126 Randolph St., Chicago, Ill.
University of Chicago Esperanto Society..	Charles F. McElroy, 5520 Madison Ave., Chicago, Ill.
Elgin Esperanto Society.....	Joseph J. Burita, 114 Crighton Ave., Elgin, Ill.
La Juna Stelaro.....	D. A. Johnston, Y. M. C. A., Rockford, Ill.
Rockford Esperanto Society.....	Derwent Whittlesey, 1815 Elm St., Rockford, Ill.
Indiana Esperanto Association	Mrs. Winifred S. Stoner, U. S. Marine Hospital, Evansville, Ind.
Juna Espero Esperanto Society.....	Miss Julia Bierbower, 610 Upper First St., Evansville, Ind.
Non Nobis Solum Esperanto Club.....	Miss Sadie Rucker, 1205 Chandler Ave., Evansville, Ind.
Indianapolis Esperanto Society.....	Miss Mary McEvoy, 21 E. Ohio St., Indianapolis, Ind.
Kansas State Agri. Coll. Esperanto Club.	E. M. Johnston, 530 Humboldt St., Manhattan, Kan.
Portland Esperanto Society.....	Herbert Harris, The Churchill, Portland, Me.
L'Espero Esperanto Society.....	Mrs. A. D. Bird, 40 Camden St., Rockland, Me.
Mass. Agri. Coll. Esperanto Club.....	E. Victor Bennett, 25 North College, Amherst, Mass.
Boston Esperanto Society.....	Edward K. Harvey, Mass. Institute of Technology, Boston, Mass.
Esperantaj Pioniroj.....	William J. Graham, Perkins Institution, South Boston, Mass.
Kantabrigia Esperanta Grupo.....	Mrs. Estelle M. H. Merrill, 45 Bellevue Ave., Cambridge, Mass.
Harvard Esperanto Society.....	N. W. Frost, 32 Hollis Hall, Cambridge, Mass.
Marsh Esperanto Club.....	F. W. Woolway, 77 Union St., Newton Centre, Mass.
Worcester Esperanto Society.....	Herbert K. Cummings, Worcester Polytechnic Institute, Worcester, Mass.
Winona Esperanto Club.....	Thomas B. Hill, 309 E. Fifth St., Winona, Minn.
Good Templars Esperanto Club.....	Harry C. Walsh, care of M. M. Co., Missoula, Mont.
First Nebraska Esperanto Club.....	Mrs. E. A. Russell, Ord, Nebr.
Searchlight Esperanto Club.....	Dr. E. W. Newell, Searchlight, Nev.
Auburn Esperanto Society.....	Clarence F. Welsh, Recorder's Office, Auburn, N. Y.
Brooklyn Esperanto Society.....	Durbin Van Vleck, 154 Hancock St., Brooklyn, N. Y.
New York Esperanto Society.....	Andrew Kangas, 1061 Prospect Ave., New York City, N. Y.
Columbus Esperanto Society.....	Miss Carrie Southard, 1432 Highland Ave., Columbus, O.
Esperanto Club of Ohio State University.	Charles W. Park, Ohio State University, Columbus, O.
Toledo Esperanto Club.....	H. S. Blaine, Box 999, Toledo, O.
Philadelphia Esperanto Society.....	E. Clive Hammond, 1711 Summer St., Philadelphia, Pa.
Warren Esperanto Club.....	W. L. MacGowan, Supt. of Schools, Warren, Pa.
Providence Esperanto Group.....	Frederick E. Cooper, 11 Hayes St., Providence, R. I.
Jamestown Esperanto Club.....	Leo V. Judson, 101 Wood St., Norfolk, Va.
Seattle Esperanto Society.....	William G. Adams, 309 Twenty-seventh Ave., Seattle, Wash.

"SERENADO"

A New Song Published in Esperanto for High Voice

Sweet — Sparkling — Melodious.

**"SHOULD BE A FAVORITE FOR SINGERS." MUSIC BY MARIA T. BIRD
POETRY BY MONTAGUE C. BUTLER, L. R. A. M.**

PRICE, 35 CENTS

AMERICAN ESPERANTO ASSOCIATION
BOULEVARD STATION BOSTON, MASS.

THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL

A MONTHLY MAGAZINE DEVOTED TO THE INTERNATIONAL LANGUAGE.

PUBLISHED BY THE AMERICAN ESPERANTO COMPANY
211 WEST 126th STREET NEW YORK CITY, U. S. A.

CABLE ADDRESS: ESPERANTO NEW YORK.

Vol. II. No. 2. (14).

FEBRUARY, 1908.

PRICE, 10 CENTS.

SUBSCRIPTION PRICE

One Year \$1.00
Six Months50

Subscriptions can commence with any number.

The Editor reserves the right to correct all manuscripts. Unavailable contributions he will return IF the writer sends postage stamps or international coupons, but not otherwise.

If contributions are not typewritten, they must be very carefully written by hand.

Articles on distinctively American subjects will be especially appreciated by the Editor.

ADVERTISEMENTS

For advertising rates, see fourth page of cover.

"NI KREDAS JE LA NETUSEBLECO DE LA ESPERANTA FUNDAMENTO ZAMENHOFA"

Usona Esperantisto en Rusujo

NE longe post kiam mi eklernis Esperanton mi enskribigis mian nomon en la "adresaron" de Doktoro Zamenhof. Tiam komencis fluo de poŝtkartoj el ĉiu parto de la terglobo, kun diversaj petoj (principe por ilustritaj poŝtkartoj) kaj inter ili troviĝis unu de sinjoro en Sud-Rusujo, kiu deziris usonan korespondanton. De poŝtkartoj la afero kreskis je graveco; leterojn eĉ portretojn ni interŝanĝis; la leteroj pli oft- kaj plilongiĝis ĝis kiam, post du jaroj de tia korespondado, mi sentis ke mi havas veran amikon en S-ro. Dimitri Vasilieviĉ Speranskij, de vilaĝo Sumi; kaj mi fortege deziris lin vidi.

Tiu deziro estis reciproka, kaj kiam li sciigis pri mia intenco viziti la Trian Kongreson, S-ro Speranskij tutkore petegis min daŭrigi mian vojaĝon kaj pasigi someron en lia patrujo. Komprenoble mi iom ŝanceliĝis, ĉar neniu vorton rusan mi konis; li ne konis unu anglan, kaj mi neniam parolis esperante! Sed li ne volis akcepti rifuzon, kaj sendadis tiajn afablajn leterojn, kun karto de la ĝusta vojo, sciigo pri kosto, k.t.p., ke mi tute ne povis ŝanceliĝi plu, kaj plezure akceptis lian inviton.

En Kemabriĝo mi baldaŭ lernis ke timoj pri mia lerteco kompreni kaj paroli Esperanton estas nenecesaj, ĉar tie mi facile interparolis kun samideanoj de dudek diversaj nacioj.

Inter ili estis D-ro. Krukowski, de Varsovio, kiu poste helpis min kiam mi alvenis en lian urbon.

Post la Kongreso mi iris Rusujon, ŝargite de malgranda valizo kaj grandega pasporto. Mia vojo estis laŭ Berlino, Varsovio, Kievo ĝis Sumi (proksimume Harkof). Ĉe la landlima urbo Aleksandrov komencis miaj doloroj. Kiom mi soporis pri esperantista tradukisto tie, kaj kiom estas necesa tia homo, ne sole tie sed en ĉiu landlima urbo! Multajn sciigojn donis al miaj surdaj oreloj la lukse vestitaj oficistoj pri forpreno de mia pasporto, serĉado de pakajo, elpreno de libroj kaj kiamaniere mi povos repreni pasporton. Se ne okaze ĉeestis fraŭlino kiu

La teruraj biletoj por rusaj vagonarvojaĝantoj.

komprenis ambaŭ rusan kaj anglan mi nun estus en Alekandrovo serĉante tiun oficiston kiu ŝtelis mian pasporton.

Ĉe Varsovio D-ro. Krukowski renkontis min en la stacidomo (kiel ni estas aranĝintaj), kaj veturadis kun mi ĝis alia stacidomo, aĉetis novajn biletojn kaj diversmaniere zorgis pri mia komforto. Plej oportune estis ke li tiun faris, ĉar tiame mi tute nescias ke en Rusujo oni devas aĉeti tri biletojn: unu je la vagonaro, la duan se ĝi estas rapida vagonaro, kaj la trian por permeso al oni sidi!

Vi devas rimarki ke D-ro. Krukowski ne komprenas la anglan lingvon; li nur povas paroli pole, ruse, germane, france kaj iom itale. Tial nia interparolado devigis esti Esperanta. La longa veturado Kievon fariĝis al mi pli interesa per miaj klopodoj paroli per manoj, kapo kaj eĉ piedoj kun germano kaj ruso kiuj sidis en la sama vagono.

Antaŭ mia foriro S-ro. Speranskij estis skribinta ke li certe venigos amikojn en Kievo por helpi min sed, kvankam mi jam ricevis poŝtkarton sciigantan ke la urba grupo estos tre kontenta min ricevi kiel gasto dum mia restado, tamen tiaj sciigoj ŝajnis al mi tro bonaj kaj mi konfesis ke mi ne tute konfidis al ili. Imagu, do, mian ĝojon kaj surprizon kiam, malsuprenirante sur trotuaron mi trovis komitaton da kvin sinjoroj, entuziasmaj esperantistoj kiuj staris pretaj por min saluti kaj konduki min al jam elektita ĉambro en hotelo!

Kaj plie mian ĝojon kiam, post tre bongusta tagmanĝo kun miaj novaj amikoj, mi aŭdis pri la aro da plezuroj kiujn mi havos dum la venontaj du tagoj laŭ ilia gvideco! Mi ne povas, pro manko da spaco, rakonti eĉ la nomojn de ĉiu glora vidaĵo kiun mi vizitis en tiu urbo, la antikva ĉefurbo de Rusujo, urbo tiel granda kiel Bostono kaj al kiu venas ĉiutage miloj da pilgrimoj. Ĉar Kievo estas la centra urbo de rusa religio ortodoksa kaj tie ĉi troviĝas "La Lavra," granda "St. Peters" de Rusujo. Kiel tradukanto dum bonega koncerto de la Simfonia Orkestro mi havis studenton en Kieva Universitato junulon kiu havas tre radikalajn opiniojn pri politikaj kaj

Pruvo de usoneco.

socialoj aferoj. Lia fortega sento pri tiuj aferoj, tiom interesaj kaj tiom diskutataj en lia lando, kaj lia kuraĝo sciigi siajn opiniojn certe altiros al li baldaŭ (mi timas) la atenton de policestro. Mi certe kunsentis tute kun li, kaj tiu unua vespero en stranga urbo, tiuj novaj ideoj de la samideano, la belega muziko, la strangaj uniformoj de Kosakaj oficiroj—ĉiuj faris sur mi neforgeseblan impreson.

Mia vizito al "Lavra," aro de belegaj preĝejoj, granda monaĥejo kun 2,000 monaĥoj, okazis la sekvantan tagon kun S-ro. Füller kiel tradukisto, kaj unu el la ĉefaj monaĥoj kiel gvidisto.

Mi rimarkis ke kien ajn tiu monaĥo eniris, aliaj monaĥoj kisis lian manon kaj pilgrimoj sin jetis teren kaj kisis lian piedon. Li havis tre afablan vizaĝon, longajn orkolorajn harojn kaj tre dolĉan voĉon, sed ŝajnas al mi ke li farus pli bone se li, anstataŭ beni tiujn mizerulojn, vendus la grandegan oran krucon kiun li portis kaj donis al ili por manĝi. Permeson viziti tiujn preĝejojn kaj eniri en la katakombojn (donatan al tre malmulte da fremduloj) mi ŝuldas al la prezidanto de la Kieva Esperanta Grupo, D-ro. Kovalevski.

Tre kurioza afero okazis en Kievo. Mi vizitis, kune kun la komitato, la blindlernejon. Bedaŭrinde neniu instruisto aŭ lernanto konis esperanton, sed tamen, dank' al miaj kunuloj, mi lernis multon pri la rusa metodo de instruado al blinduloj. Unu blindulino kiu tre atente aŭskultis la interparoladon tute surprizis min per demando ĉu mi konas iom pri Fraŭlino Helen Keller? Kiam mi respondis jese, kaj plie ke mi loĝadas proksime al ŝia urbo, la junulino ŝajnis treege ravigita kaj renversis sur mian kapon veran akvegdon da demandoj pri ŝia hejma vivo, ŝia eksteraĵo, ŝia laboro, k.t.p. Miaj samideanoj devis tre rapide traduki por kontentigi tiun scivolemulinon.

Baldaŭ mi sciigis ke unu instruisto jam legis al la klaso la "Rakonto Pri Mia Vivo," de Fraŭlino Keller, kaj tiu juna knabino, kiu nur havis dektri jarojn, tute enamiĝis je tiu glora usona surd-mut-blindulino kiu antaŭnelonge gajnis tian honoron en Radcliffe 'a Uni-

versitato. Si petegis ke mi alportu al ŝia heroino malgrandan donacon, kaj do donis al mi bele broditan naztukon kiun ŝi mem kudris. Mi ne devas forlasi tiun rakonton ne rimarkante ke Fraŭlino Keller jam diris al mi kiel ŝi jam skribis germane al la knabino por danki ŝin.

Antaŭ ol mi foriris for Kievo la sindonema "komitato" donacis al mi belegan libron kun vidaĵoj de ilia urbo, subskribitan de ĉiuj miaj Kievaj amikoj. Ankoraŭ unufoje mi deziras dankegi S-rojn. Sepe, Zedlmajer, Mynko, Majkowski, k.a., pro ilia afableco. La tuta anaro kuniris kun mi ĝis la stacidomo, aĉetis la biletojn, telegrafis al S-ro. Speranskij pri la ĝusta horo de mia alveno kaj certigis al mi kiom ili ĝojis mian viziton. Neniam mi povos forgesi ilin. "Ĝis la revido!"

Post longa vojaĝo trans la stepoj de Sud-Rusujo mi alvenis Vorobjon kaj tie renkontis min S-ro. Speranskij. Tio vere finis mian rusan vojaĝon, ĉar tiu renkonto estis la celo de ĉiuj miaj pensoj dum ses monatoj.

Imagu mian ĝojon! Ni tuj konis unu la alian, kaj post amika saluto ni energie kaj seninterrompe babiladis ĝis kiam nia vagonaro foriris Sumi'on. Pri malkompreno? Neniom! Ĉio estis facile komprenata, eĉ kvankam mia kara amiko havas bedaŭrindan malhelpon je elparolado.

Mia restado en Sumi estis treege kontentiga. Tie mi partoprenis en la kutima vivmaniero de mia amiko, tute kiel mi estis ano de lia familio. Estis bonega montrado de vivo de rusa meza-klaso en urbo de 30,000 loĝantoj. Dum mia loĝado mi renkontis nenium kiu povis paroli angle. Efektive la polices-tro raportis ke mi

Instruo de piedpilkado al rusaj knaboj.

estas la unua usonano kiu jam eniris en Sumi'on.

Tamen mia interparolado ne estis limigita je S-ro. Speranskij, ĉar la tuta familio (escepte lia afabla patrino) povas paroli esperante kaj eĉ ŝi, antaŭ kiam mi foriris, sciis tiom pri Esperanto kiom mi lernis pri la rusa lingvo. Sed S-ro. Speranskij estis instruinta al kelkaj junuloj la lingvon, kaj multajn gajajn piknikojn, marŝadojn kaj ludojn ni havis kune: Andreo, Nikolaj (12-jara), Sercoĵa kaj aliaj kiuj troviĝas en la grupofotografajo.

La sinjoro kiu sidas je mia maldekstra flanko estas mia mastro; lia frato Paulo sidas apud mi je alia flanko. Ambaŭ sinjoroj estas rimarkinduloj; afablaj, bone edukitaj sinjoroj. Dimitri estas kancelaria oficisto; Paulo, instruisto.

Tiu gaja aro da esperantistoj gastigis min kiel princo per piknikoj, remboatoj, koncertoj, k.t.p., dum mia dusemajna restado en Sumi. Mi ankaŭ pasigis tagon sur granda bieno de S-ro. Lintvarev, malproksime tridek kilometrojn, en kamparo, kaj tie mi provis la bonegajn ecojn de diversaj rusaj piroj, pomoj kaj aliaj fruktoj. Pri ilia bongusto mi plenkore povas atesti. Ankaŭ mi pasigis du tagojn ĉe somerdomo de eminenta advokato Smirnov.

Tiu sinjoro, tre glora ĉasisto, estis terure ĉagrenata kiam oni diris ke mi, kvankam usonano, ne estas forta atletulo, ne povas pafi, maĉi tabakon, blasfemi nek trinki! Kiam, do, dum tiu interparolado mi min malantaŭenapogis en mia seĝo kaj metis miajn piedojn sur tablo, tiam lia ĝojego estis ridinda. Jen fine neniu dubo pri mia nacieco!

Unu lernanto en altlernejo estis aĉetinta en Germanujo piedpilkon (sferan laŭ angla speco) kaj

KELKAJ ESPERANTISTOJ EN SUMI, RUSUJO.

Starantoj: Konorov, Andrej Konorov, Postalenko, Zajcev, Levickij, Naumenko kaj Orobĉenko. Sidantoj: P. Speranskij, E. K. Harvey kaj D. Speranskij.

kelkaj lernantoj petis ke mi instru al ili "la noblan ludon." Tre volonte mi tion faris kiel eble plej bone, per montrado kaj parolado (kompreneble esperanta), sed tial ke mi nesciis la anglan metodon kaj ili ne deziris lerni la usonan, evolviĝis stranga ludo kiu certe troviĝas nenie ajn krom en Sumi. Mi promesis sendi al Sumi la ĝustan regularon tradukitan en Esperanton. Estis ridinde rimarki la surprizon (eĉ teruron) sur vizaĝoj de instruistoj kiam mi partoprenis en knabaj ludoj. Tia interrilato de instruisto kaj lernanto ne estas kutima en Rusujo.

Sed sendube la plej bona parto de mia rusa vizito estis la kvietaj vesperoj kiujn mi pasigis kun Dimitri ĉe lia familio, interparolante, ludante sur fortepiano aŭ per ŝakoj, aŭ aŭskultante dum li tradukis diversajn popolarakontojn. Kiam fine mi devis foriri

mi tion faris kun granda malĝojo kaj multaj promesoj ke mi revenos kiel eble plej baldaŭ.

En Kievo mi haltiĝis dum unu feliĉa tago kun la universitataj studentoj Dobszanski Postalenko kaj Mynko. Poste en Vārsovio mi restadis du tagojn kie D-ro. Leono Zamenhof (la majstro estis en Ostendo), D-ro. Robin kaj S-ro. Niemojevski amike montris

TIPA RUSA KAMPARANA DOMETO.

S-ro. Speranskij, S-ro. Harvey kaj kampara knabo. Rimarku la pajlan tegmenton kaj plektitajn barilojn.

al mi ĉiujn vidaĵojn. Mia amiko Krukowski estis bedaŭrinde malsana. Pro manko da spaco mi ne povas rakonti pri miaj spertadoj en la ĉefurbo de Polujo, la naska urbo de Esperanto, sed mi nur diros ke kiam mi foriris el Rusujo estis post unu tuta rondo de gasteco kaj afableco de niaj rusaj samideanoj. Vivu Esperanto en Rusujo!

EDWARD K. HARVEY.

Kelkaj Proverboj de Benjamin Franklin

Ne manĝu ĝis la malspriteco; ne trinku ĝis la malmodereco.

Parolu nur tion kio povus profiti aliajn aŭ vin mem; evitu senprofundajn interparoladojn.

Perdu nenian tempon; ĉiam okupu vin per io utila; forigu ĉiujn agadojn ne necesajn.

Toleru nenian malpuraĵon rilate al la korpo, la vestoj, aŭ la loĝejo.

Ne konfuziĝu pri bagateloj, aŭ okazoj ordinaraĵ aŭ neeviteblaj.

Puŝu vian aferon; ne lasu al via afero vin puŝi.

Una nuna tago valoras du estontajn tagojn. Kiu havas okupadon, tiu havas oficon de profito kaj honoro.

Se vi aĉetos tion kion vi ne bezonas, post mallonga tempo vi vendos viajn necesajojn.

Tenu viajn okulojn tute malfermataj antaŭ la edziĝo; poste, duonfermataj.

Tiujn kiuj ne volas ricevi konsilon, oni ne povas helpi.

Oni povas, ne sciante ŝpari, teni sian nazon la tutan vivon sur la akriĝilego, kaj morti ne havante kvar pencojn.

Esperantigis RAY V. JORDAN.

Miksajo Por la Dulingvanura Leganto

There once was a poor sentaŭgulo,
Who, every one said, was a fool, O!
He took his vortaro
To find an omaro
Anstataŭ rigard' en spugulo!

Fraŭlino would learn Esperanto;
Si serĉis atente a man to
Instruct her, should he know,
Became his edzino—
Kaj tiel finiĝas my kanto!

—El la Roxbury Latin School Tripod.

Pri Esperantista Festotago

PLENUMANTE la decido de la Tria Kongreso, D-ro. Zamenhof elektis komitaton de sep membroj por proponi daton por la tutmonda festotago, principe jam akceptita de la kongreso. Jen la provizoraj proponoj de la komitatanoj:

(a) la daton de 17a de Decembro (dato de la unua festo esperantista en la jaro 1878);

(b) la tagon de la printempa (por la suda hemisfero: autuna) tagnoktegalco, kiu povus servi kiel simbolo al la neŭtraleco por la tuta homaro.

La majstro aldonas, ke tiu provizora opinio ne havu iun influon ĉe la decido.

Al la dato de la 17a de decembro aliĝas Sinjoroj Codorniu kaj Pollen; al la dato de la 21a de Marto Sinjoroj Montrosier kaj Simon. Sinjorino Hankel timas ke tiuj datoj estus tro proksimaj al la kristnaska respektive kelkafoje al la Paska festo. Ŝi kaj Sinjoro Tabeuski denove proponas la 21an de Julio. Tiun daton S-ro. Tabeuski jam antaŭ kelkaj monatoj proponas en *Tra la Mondo*, kiel festotagon de la dudeka jubileo de la momento, "kiam nia majstro transiris la Rubikon," kaj efektive multaj esperantistoj festis tiun daton. Nia majstro aldonas ke laŭ lastaj esploroj, farintaj de li mem montriĝis ke:

(1) La dato en kiu la unua libro pri Esperanto ricevis la cenzuran permeson, estis ne la 21a de Julio, sed la 2a de Junio (21a de Majo laŭ rusa kalendaro.)

(2) El ĉiuj aliaj datoj koncernantaj la komencan historion de Esperanto kun plena precizeco estas konata nur la dato de la 17a de Decembro, 1878.

En la nomo de la komitato, kies sekretario mi estas, mi havas nun la honoron, peti la esperantistan gazetaron, ke ĝi bonvole represu tiun raporton kaj invitu iliajn legantojn, sendi al mi kiel eble plej baldaŭ iliajn opiniojn. El tiuj leteroj ricevotaj mi faros raporton por la komitatanoj, kiuj poste voĉdonos definitive. La Kvara Kongreso estos petata je ĝia lasta sankcio.

PROF. OTTO SIMON.

Kun esperantista saluto.

Je la Jarŝanĝo

Pasintá estas jaro.
Sur tero la homaro
Fervore respektigu Lin,
La Mastron, la Sinjoron,
Sciigu Sian gloron,
Ĉar Li neniam lasas nin.

Li donis la nutraĵon,
Li zorgis pri vestaĵon
De la komenco ĝis la fin';
Li gardis en danĝero,
Li helpis nin per pero
De Sia forto. Danku Lin!

Alvenis Nova Jaro.
Anĝeloj kaj homaro,
Pro tio ĝojas, kantas nun,
La bonan Dion laŭdas;
Li niajn preĝojn aŭdas,
Li estu nia kara sun'!

Al ĉiuj Li sanecon
Donacu, feliĉecon,
Prosperon ĉiam sen mezur';
Li benu plu per paco
En domo kaj palaco,
Ĉar Dio estas forta tur'.

A. KRAFFT.

Ruĝa Kruco

Leŭtenanto Bayol kaj doktoro Dupont, helpmajorkuracisto, petas ĉiujn samideanojn militistojn, maristojn kaj ruĝkruacistojn, ke ili bonvolu sendi al ili kiel eble plej multe da dokumentoj, sciigoj, ilustraĵoj, fotografiaĵoj, k.t.p., rilate al Ruĝa Kruco de siaj nacioj.

Ili estas skribontaj multajn artikolojn kaj verkon "Ruĝa Kruco" kun ilustraĵoj. Antaŭan dankon!

Skribu al Leŭtenanto Bayol aŭ Doktoro Dupont, 51a, regimento infanteria, Beauvais (Oise) Francujo.

Kion Fari je la Ruĝhaŭtuloj ?

FREMDALANDANOJ, kaj kelkaj usonanoj, kiuj estimas Usonon lando de diversaj nacioj ofte ne pripensas iel la ĉeeston de la originalaj loĝintoj en ĝi; kaj tamen tiuj

S-RO. FRANCIS E. LEUPP.
La Komisiano de l' Aferoj
Ruĝhaŭtulaj.

ĉi formas problemon plej penigan al la aŭtoritatoj en Washington. Tiu ĉi afero estas tirita al ĝenerala atento antaŭnelonge pro la agitado de la Ute'oj, gento de ruĝhaŭtuloj kies rezervejo estas rajte en la ŝtato Utah. La Ute'oj forlasis sian rezervejon kaj migris South Dakota' on, kaj sur la vojo timigis multajn Wyoming'anojn per sia malamika sintenado. La Ute'oj

plendis—malprave, ĉar oni vidu la kliŝon sur la kontraŭa paĝo—ke sia rezervejo ne estas sufiĉe fruktodona; sed oni sciu ke la registaro, precipe zorgema por la ruĝhaŭtuloj, rezervis por ili sufiĉege da rimedoj akvaj kaj la plej bonan teron apudan, kaj donacis al la blankaj loĝantoj la restaĵon. Tamen la Ute'oj malkontentiĝis. La reala rezono de ilia malkontentiĝo estas ke la Ute'oj, similaj al ĉiuj ruĝhaŭtuloj kiuj ne ankoraŭ akceptis la modernajn faktojn de civilizacio, nur deziris landon en kiu ĉasadi kaj ne esti ĉagrenataj de la blankuloj. Kompreneble tio estas nune nebla. Multaj ruĝhaŭtuloj, kiel la Cherokee'oj, la Creek'oj, la Choctaw'oj, la Chickasaw'oj kaj la Seminole'oj, kiujn oni nomas la Kvin Civilizitaj Gentoj, kaj la Sioux'oj, komprenas ke ne estas spaco por tiuj kiuj volas malhelpi la progresadon, kaj ili akceptis tion kion Usono donis al ili rezignacie, sed el la malamikaj gentoj la Ute'oj estas la plej ĉagreniĝemaj.

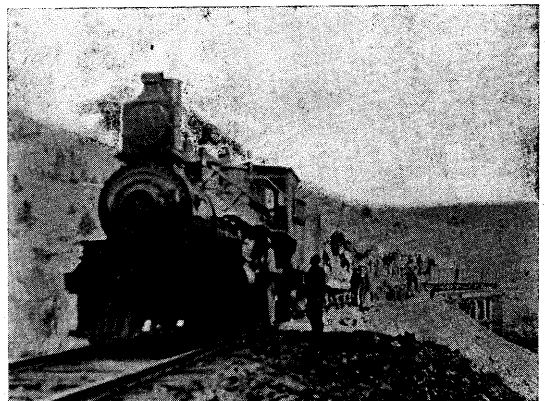
Ili forlasis Utah'on kaj insistis kuniĝi kun la Sioux'oj, ĉe Pine Ridge, S. Dak. La registaro timis ke inter la du ruĝhaŭtulaj gentoj estos batalo kaj provis resendi la Ute'ojn, sed pro la malfacileco komprenigi decidon escepte per pafilo—tio kion ĝi ne

volas fari—ĝi kompromizis kaj sciigis al la Ute'oj ke, tial ke ili forlasis sian rezervejon kaj venis al South Dakota, ili devigos prilabori.

La ruĝhaŭtulo ordinare ne ŝatas prilabori. Li ĝin konsideras honto—io nur deca por la virinoj de l' gento. Lia metio, li kredas, estas ĉasi kaj fumi ĉirkaŭ la fajraĵo. Sed nia registaro provis lin konvinki alimaniere. Tial, kiam la ĉirkaŭe 200 malprogresemaĵoj Ute'oj insistis iri South Dakota'on, oni ilin devigis labori sur farota fervojo. Unue ili rifuzis, sed kiam ilia manĝaĵo malpliĝis ĉiutage, ili ŝanĝis siajn decidojn kaj eklaboris pace.

Kelke da ĵurnaloj priskribis tiun ĉi aferon ekscite, sensacie kulpigante S-ron Leupp, la Komisiano de Aferoj Ruĝhaŭtulaj, esti kruele al la "kompatindaj aboriginaluloj de Ameriko," kaj minaci al ili vergadon. Sed S-ro Leupp nur diris efektive al ili: "Estas permesate al vi fari kiel vi elektos. Vi povas labori por via pano aŭ seniĝi je ĝi. Estas permesate al vi manĝi nutraĵon aĉetitan per la rezulto de via laboro aŭ ne manĝi. Se vi decidis malsaĝe, vi—kaj ne la registaro—estos la nuraj suferantoj." Tiam argumenton la ruĝhaŭtuloj ne povis kontraŭstari, kaj ili laboris. Tial morala venko atingiĝis.

Tamen estas multaj el la Ute'oj kiuj estas ankoraŭ kontraŭemaj al la blankuloj. La farmmastroj en Wyoming, inter Utah kaj South Dakota, ankoraŭ plendas ke la Ute'oj kelkfoje alvenas al iliaj farmoj, forŝtelas la bestaron kaj timigas la virinojn. Tioj faraĵoj

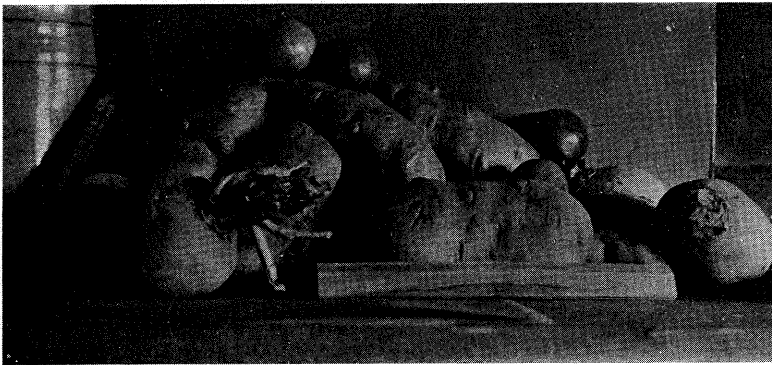
LA UTE'OJ EN SOUTH DAKOTA, LABORANTE SUR FERVOJO.

memorigas la frazon de Generalo Nelson Miles, ke "ne estas bona ruĝhaŭtulo krom malviva ruĝhaŭtulo." Kiam li batalis kontraŭ la sovaĝuloj, la frazo estis eble korekta, sed nun ĝi estas troema. Sed ni ne forgesu ke ni havas inter ni estaĵoj kiuj, dum ili vivas, ĉiam kontraŭemos blankulan civilizacion, kaj kiujn oni devas observadi kun malfermega okulo.

S-ro. Leupp diris ke estas la intenco de l' registaro egaligi la ruĝhaŭtulon al ĉiuj enloĝantoj en tiu ĉi lando, kaj dume lin pretigi por la tempo kiam la registaro ne plu zorgos pri li. Tio agado estis sukcesa pri la Navajo'oj. Ĉar kiam tiuj ĉi ruĝuloj havis

LERNANTE LA BLANKULAN CIVILIZACION.

TERPOMOJ ĈE UINTAH, UTAH.

Unufuta mezurilo lokiĝas antaŭ la legumoj por montri la realan grandecon.

malfruktan sezonon kaj la registaro proponis donaci al ili \$20,000 (40,000 sm.) helpe, du Navajo'aj ĉefuloj protestis kaj diris: "Ni ne volas ke niaj junuloj kutimiĝu manĝi la panon de l'registaro."

Bezonas multaj jaroj kaj penoj instrui al la ruĝhaŭtulo lian lokon en la mondo, sed per pacienco la instruado povas efektiviĝi.

D. H. D.

Dresdno, la Ejo de la Kvara Esperantista Kongreso

DRESDENO estas le ĉefurbo de l' reĝlando Saksono, kaj lokiĝas en belega valo sur ambaŭ flankoj de la rivero Elbo, kiun tri pontoj transiras. Inter la gravegaj konstruaĵoj, krom la preĝejoj, troviĝas la muzeo, kiu enhavas faman pentraĵon; la Palaco Japana, enhavanta la reĝan bibliotekon kun 350,000 volumoj kaj belega kolekto da malnovaj manuskriptoj; kaj la teatro, kiu estas unu el la plej belaj konstruaĵoj en la mondo.

La profitoj lernaj, beletristikaj kaj artaj en Dresdno estas multaj. Estas la Politeknika Lernejo, la Konservatorio, la Lernejo de Muziko kaj la Akademio de Belartoj. La fabrikoj ne estas gravaj, kaj la porcelano kiu ricevas sian nomon el Dresdno estas fabrikata ĉe Meissen, 14 mejlojn malproksime. Sed la komerco estas granda, kaj la fervojoj estas divastaj.

Usonanoj ironantaj Dresdenon en aŭgusto kredeble trovos multajn samlandanojn tie, ĉar oni sciiĝas ke la usonana kolonio antaŭnelonge transloĝiĝis el Berlino al Dresdno, pro malplikosteco de vivado tie ĉi.

Estas bedaŭrinde ke la sezono de l' opero ne estos komencinta ĝis post la fino de la Kvara Konkreso (aŭg. 16-22ajn), ĉar operoj kaj koncertoj en Dresdno estas eksterordinare malmultekostaj. La plejkosta sidejo en la oper konstruaĵo estas po \$2.00 (4 sm.), kaj oni povas aŭdi perfekte el la kvara galerio, kie sidejoj kostas nur po 15 centoj (30 sd.).

La redakcio de THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL ŝatos sciiĝi pri la nomoj de ĉiuj usonanoj esperantistaj kiuj intencas ĉeesti la kongreson.

En la marta numero ni havos fotografaĵon de la Kvaro.

The American Esperanto Journal

FEBRUARO, 1908

No. 14

Redaktoro, - - - DĀVID H. DODGE

ŜAJNAS KE NI ESPERANTISTOJ, malgraŭ ĉio, havis malmulton timi pro la Delegacio Por la Enkonduko de Helpa Lingvo Internacia, ĉar ĝi fine aprobis Esperanton. La graveco de tiu korpo estis multe trograndigita. La anoj estas certe eminentaj, sed ilia nombro estis tro malgranda por kaŭzi ian realan ĉagrenon, kaj eĉ se ili estis sin konstatigintaj tute kontraŭ Esperanto, kiamaniere ilia decido estus efektiviĝanta? Por diri la veron, ataki Esperanton estas la samaĵo kvazaŭ oni frapus sian kapon kontraŭ ŝtonan muron. La muro ankoraŭ restas, sed la kapo iom difektiĝas. Malmultaj malgravaj aldonaĵoj estas akceptitaj de l' Lingva Komitato, inter kiuj estas prepozicio *di*, kaj eble malsama silabo de iaj vortoj, sed la Fundamento ne estas ŝanĝita. Kontraŭ ŝanĝo de l' Fundamento ni esperantistoj usonaj staru fortike. Jam THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL ricevis multajn leterojn de sia legantaro aprobantaj nian devizon sur la unua paĝo de l' gazeto; kaj neniajn malaprobantajn. La tutmonda esperantistaro povas fidi je la fidindeco de la usonaj esperantistoj.

* * *

LA NEINTENCITA ŜERCAĴO ne estas la malplej amuza. Ia "esperantisto" antaŭnelonge senpacienciĝis tial ke li ne povis elparoli facile la frazojn: "Ĉu ŝi scias ĉiam ĉion?" kaj "Ĝi ŝanceliĝis ĉar ŝi ne sciis ĉu ĉiuj gastoj ĉeestos ĉe la festoĉambro ĉirkaŭ la sesa"; kaj li eks-anĝis de societo esperantista kies li estis ano estimita!! Li sciigis ke tiujn ĉi du frazojn li ofte kutimis uzi kaj ke li timis rompi sian makzelon. Estas bedaŭrindaĵo ke la malfruemo de gastoj rompigus ies ajn makzelon, sed oni ne devus

mallaŭdi Esperanton pro tio. Sendube oni povas trovi en Esperanto, same kiel en ia alia lingvo, kolektojn da vortoj ne facileparoleblaj sen kelke da peno, sed oni ne rifuzis paroli en tiuj lingvoj pro tio. Ĉu la franco senpacienciĝas je sia lingvo tial ke li ne povas diri rapide: "chacun chasse avec son chien"; aŭ, "six saucissons sont assez s'ils sont six"? Aŭ ĉu la usonano aŭ la anglo decidas paroli nur latine pro tiaj frazoj kiaj: "shoes and socks shock Susan"; "six slick slim slender sailors sailing silently"; aŭ "three thick thumping tigers tickling trout"? Kompatinda eksesperantisto ekstere ekezkilita! Li plendas kaj ploras pro tio, ke la plano de liaj plej profundaj plumplibonigoj nek profitas nek plaĉas, kaj ke ni ne estas pretaj ilin preni plu.

* * *

FEBRUARO ESTIS LA MONATO ŝajne malplej bone estimata de la antikvuloj, kvankam ĝi havas por ni usonanoj du tagojn memorindajn; la naskotagojn de George Washington kaj de Abraham Lincoln. Kiam la tiamaj kalendaroj ne plaĉis al la egiptoj, la grekoj aŭ la romanoj, estis ĉiam februaro, aŭ ĝia ekvivalenta monato, kiu ricevis la tagojn aldonotajn aŭ de kiu oni forprenis tagojn. Kaj nun, ĉiun superjaron, la belaj viroj estas en danĝero, pro la ekstra tago en februaro, de edzecpropono de l' virinoj. Tiun ĉi "kutimon" oni kreditas al Sankta Patriko, kiu cedis al la plendaĵoj de Sankta Briĝeto ke estas multaj virinoj kiuj ne ankoraŭ havas edzojn. Le sanktulo do sciigis ke estos permesate al virinoj proponi edzecon al viroj ĉiun superjaron. La interparolo okazis en superjaro, kaj la sanktulino tuj profitis la fakton kaj demandis la manon de la sanktulo. Tiu ĉi ŝanceliĝis, sed fine rifuzis, donante al ŝi kison kaj silkan robon. Tial, fraŭlo, kiam vi deviĝos bedaŭrinde vin rifuzi al ia bela fraŭlino, vi devas doni al ŝi robon silkan kaj la alian donacon—se ŝi volas ĝin ricevi. Kred-eble, ĉiaokaze, ŝi preferus havi la silkan robon ol vin. Sed, kompreneble, tio ne estos estinta ŝia antaŭintenco!

Pri Demandaro Kaj Respondaro

Al la Redaktoro THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL.

Estimata Sinjoro:

Esperanto, kiel internacia korespondada lingvo, povus treege helpi plivastigi la sciadon per nova ĵurnalo kuin oni povus nomi: "Tutmonda Demandaro kaj Respondaro." Tia publikigaĵo certe estus tre uzebla kaj tre utila por ĉiulandaj esperantistoj. Ĝi devus formatiĝi laŭ la Londona *Notes and Queries* aŭ laŭ la *Intermédiaire des Chercheurs et Curieux*, de Parizo. Tiu-ĉi lasta enhavas demandojn kaj respondojn pri literaturo, historio, scienco kaj belartoj notetojn kaj kuri-ozaĵojn.

Ni lasu legi atente la anoncon eldonitan de l'Administracio de tiu ĵurnalo:

"La sistemo sur kiu ĝi ripozas estas unu el la plej simplaj. Inter la literaturistoj, scienculoj, popoloj de la mondo, profesoroj, artistoj, kolektantoj, libramantoj, k.t.p., apenaŭ unu sin trovas kiu unu ne spertis, ĉe momento, la bezonon de sin turni al la sciado de aliaj personoj. Tia persono volus scii la devenon de citaĵo, retrovi libron, manuskripton, objekton artan, kelkajn insignojn, dokumentojn genealogiajn, aŭ pravi la verecon de unu teksto, de unu pentraĵo, de unu objekto antikva, k.t.p.; aŭ scii ĉu la temo pri kiu li sin okupas jam estas studita, aŭ ĉu la kolektantoj, la bibliotekoj, la muzeoj posedas pri lia afero kelkajn postsignojn, dokumentojn, k.t.p.; li estas nesukcese ekzameninta la raportojn specialajn, kaj li estas konsiliĝinta kun la lertuloj; ĉe ĉi-tiu momento intervenas l' *Intermédiaire*. Ĝi prenas la demandon kiun oni donas al ĝi, ĉirkaŭen transsendas ĝin, iras frapi kontraŭ la pordo de ĉiuj sciencistoj, de ĉiuj ĝiaj korespondantoj, kiujn ĝi posedas en Francujo kaj en aliaj landoj, kaj, kiel eble plej rapide, alportas la respondon."

Kiu neos la valoron de tia ĵurnalo esperantista? Ĝi devus enhavi malgrandajn sciigojn sub multe da rubrikoj, pri ĉiuspecaj aferoj, kaj ĝi, kompreneble, devus havi alfabetan tabelon detalan de la enhavo de ĉiu volumo. Fine, ĝi multe helpus efektiviĝi ĉie la fratecon de l' homaro. Kore la via.

EUGENE F. McPIKE.

1 Park Row, Chicago, Ill., U. S. A.

Jes; tia ĵurnalo estus sendube valora, kaj la mondo esperanta atendas ĝian aperigon. S-ro McPike faras la proponon kaj nur restas la iniciatulo—kaj la financoj.—RED. A. E. J.

Samos Resana

Al la Redaktoro THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL.

Estimata Sinjoro:

Mi havas la honoron sciigi vin ke la Samos'a Esperantista Societo, fondita la unuan fojon en Decembro, 1906, kaj post kvin monatoj de estado solvita de la registaro de nia princlando pro malkonpreniĝo de la popolamaso, reviviĝis nun kun la alveno de la nova princo de Samos, lia moŝto Georgo Fil. Georgiadis, kaj tio dank'al la persista militado de la fondinto de la societo, D-ro. Anakreon A. Stamatiadis.

Lia moŝto la princo de Samos donis al S-ro. Zisimo N. Nikolaidis, ĉefa kasisto de la princlando, la komision administri la societon kies komitato estas:

Presidanto: D-ro. Anakrion A. Stamatiadis, kuracisto-direktoro de la sanecaj oficejoj de Samos; vicprezidanto, D-ro. Hizaklis Talassino, direktoro de la princa oficejo; sekretario, Hiraklis N. Nikolaidis, sekretario de la ĉefa oficejo saneca en la princlando; kasisto, Demetrio Stavrino, notario; bibliotekisto, Fr. Berriat, profesoro de la lingvo franca; konsilantoj, Spyridion Eginitis, estro de la ĉefurbo kaj D-ro. Johano G. Konstantinidis, advokato; helpantaj konsilantoj, Deniso Vlasopulo, doktoro-advokato kaj Kristadulos Kapnulas; eforo (kiu ekvalas al konsulo aŭ al informisto de al aliaj esperantistoj societoj), Sro. Raoul Domino Mara Agento.

HIRAKLIS N. NIKOLAIDIS.

Pri la Nova Teknika Vortaro

Al la Redaktoro THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL.

Estimata Sinjoro:

Mi estos tre danka al vi, se vi bonvolos sciigi al la societanoj, ke mi tre deziras korespondadi kun inĝenieroj kaj teknikuloj, precipe pri sciencoj, kaj konstruado. Nune estas necese, ke oni ekpreparu la teknican vortaron de inĝenieraj sciencoj, kaj, pro tiu celo, tre grava kaj tre necesa estas la korespondado kaj la kuniĝo de ideoj. Tutkore via,

HENRI MICHAUD.

Ano de la Parizo Grupo (P.K.); Teknikulo de la Pariza metropolitana fervojo.

Sendube S-ro. Michaud bezonos la helpon de esperantaj inĝenieroj kaj teknikuloj usonaj. Tiujn-ĉi ni konsilas skribi kiel eble plej baldaŭ, sendante proponojn por la vortoj de la vortaro suprecitita.—RED. A. E. J.

La Ĉefdisciplo de Esperanto

ESPERANTO faris el la markizo L. de Beaufront unu el la plej konataj homoj en multaj landoj, por ne diri en la tuta mondo. Sed li estas el tiuj personoj, kiuj amas la ombron kaj sin montras nur kiam ili ne povas fari alie. Eĉ multaj Esperantistoj en Francujo lin ankoraŭ ne vidis kaj nur de du jaroj li konsentis fari oftajn paroladojn. Ĝis tiam li kondukis ĉion: propagandon, societon, revuon, kolosan korespondadon, el sia labora kabineto. Kaj, ĉar li ne volas ke oni disdonu lian portreton, tiu tre konata homo estas aliflanke nekonnata.

Pro tio mi pensas ke mi estas agrabla al mia legantaro, farante la sekvantan priskribon kaj biografion de tiu tro modesta homo.

Markizo L. de Beaufront naskiĝis en Parizo. Kvankam li nun estas kvindekunujara kaj nedireble laciĝis, laciĝas ĉiutage, li ŝajnas havi apenaŭ kvardek jarojn, malgraŭ senhareco, kiu ankoraŭ grandigas sian vastan frunton de pensulo. Ĉio en li restis eksterordinare juna; marŝo, movo, voĉo, rigardo kaj sentoj. Tio frapas tuj kiam oni lin vidas, precipe kiam oni interparolas kun li. Kredeble li parte ŝuldas al tia mirinda konserviteco siajn tre grandajn sukcesojn de parolado kaj sian reputacion de ĉarmisto. Fakte li povus havi dum horoj perfektan atenton de aŭs kultantoj, tiel li renkontas intereson kaj simpation, dank' al voĉo agrablega, varma, karesanta, vibranta, tute rimarkinda, kaj dank' al facileco, aristokratika simpleco de sintenado kaj parolo. Li faras la impreson de homo tre bonvola sed ankaŭ energiega. La ordinara, kutima rigardo en li diras la unuan eon, sed ofte flama kaj potenca brilo montras en ĝi la duan. Observemulo divenas ke tiu homo multege suferis, multege ankaŭ batalis, kaj tio estas vera. Kredeble en tiuj suferado kaj batalado kontraŭ sorto malbona li akiris sian frapantan konon de l' homaro kaj la energion eksterordinaran kiun li montris por enradiki Esperanton ĉie.

Plenvizaĝa, kun brunaj haroj, kaj blonda barbo, kiun li portas pinte ĉirkaŭ la mentono kaj ankaŭ liphare, li estas ordinare pala kun tre blanka haŭto, facile roziĝanta en viveca interparolo. Liaj okuloj estas verde-kaŝtanj-brunaj; ripoze la rigardo montras pens esploriston; kiam ĝi sin fiksas sur vin, vi iafaje vidas ke ĝi bonvole, sed reale, fosas en vi por vin esplori. La brovoj rektaj, harmoniaj,

estas larĝe apartigitaj kaj havas inter si la du sulkojn de l' pensulo, sed modere. La nazo, iomete agla ĉe la radiko, estas preskaŭ rekta kaj havas la karakterizon de l' spriteco, kaj de l' direktado. La buŝo delikate kaj afable ridetas ĉe l' akcepto de vizitantoj, aŭ dum la interparoloj. Mezekreska, ne pli dika ol ordinare la aktivaj homoj de 30 jaroj, senceremonia kvankam tre bonsocieta, la markizo estas tre facile alirebla kaj tre rimarkinde afabla. El la tuta vizaĝo, kaj mi diros el la tuta persono, venas al observemulo tiu ĉi impresio, ke Sinjoro de Beaufront estas antaŭ ĉio pensulo, ke, se li agas, batalas, eĉ se li estas energiega kaj persistega, tion li faras, tia li estas, nur per volo kaj por la penso, la ideo. "Nature," diris amiko kiu lin tre bone konas, "nature li estas artisto, sed la penso lin sklavigis kaj faris praktika *por la aliaj*." Artisto, jes li estas, aparte la muziko lin altiris kaj li tre volonte kantis, ĝis la tago kiam lia voĉo rompiĝis subite kaj lasis al li nur en la parolo parton de la ĉarmo kiun ĝi havis en la kantado.

The British Esperantist diris pri lia vivo, ke ĝi estis preskaŭ romano. Eble, eĉ certe, sed dolora romano. Estante dekdujara li perdis en tri monatoj siajn gepatrojn; edukite poste de angla avino li de la 16a ĝis la 18a jaro perdis du fratojn kaj unu fratinojn pli junajn ol li. Du monatojn poste, li perdis sian avinon kaj restis sen familio. Laŭ formala volo de sia mortanta avino, li, post ŝia enterigo, tuj forveturis Hindujojn kun juna kuracisto, kiu lin edukadis kaj instruadis de kvin jaroj, ĉar tiam Sinjoro de Beaufront estis tre delikata, kaj bezonis por sia sano la flegadon kaj direktadon de specialisto.

Unuigante siajn lingvajn trezorojn, la du vojaĝantoj posedis dekkvar lingvojn. Tamen pli ol unu fojon ili estis ĝenitaj de la lingva diverseco. Pri tio, estante en Benares, Sinjoro de Beaufront havis sian unuan penson pri lingvo internacia farebla el la naciaj. Veturinte Afrikon, post vizito de Hinujo kaj Japanujo, li tie perdis sian akompananton, edukinton kaj amikon, forrabitan de la flava febro. La postvivinto volis sekvi la mortinton kaj pro tio ne forkuris de la epidemio; kontraŭe li flegadis la malsanulojn kaj mortantajn. Sed la vivo obstinas ĉe homo kiu kuras al la morto. Li do konsentis vivi kaj foriris Amerikon. Kvin monatojn li restis ĉu en la sudo

ĉu en la nordo, du nome en Usono, kiun li volonte revidus. Tiam li revenis Eŭropon por sciigi, alvenante, ke dank' al bankroto de bankiero, ĉe kiu li estis transportinta ĉiujn siajn kapitalojn por organizi al si alian kaj fiksan vivmanieron, li nenion plu posedis. Li tiam havis dudek jarojn.

Mortiga malsano lin frapis en amika familio kaj tre malfacile li estis savita. Ĉar tiu familio lin tre amis kaj li posedis diversajn diplomojn li fariĝis preceptoro (gubernisto) de la du filoj. Poste li ludis saman rolon de aliaj amikoj. Li do junulojn instruis dum dudeksep jaroj. Tuj kiam li komencis eduki, li kompreneble pli bone rimarkis kiel malfacile oni enigis lingvon en homan cerbon. La ideo, kiun li havis en Benares, revenis al li, kaj de 1875, en Septembro, li komencis multe serĉadi, pensadi kaj laboradi pri lingvo internacia. Tage li instruis aŭ akompanis siajn edukatojn. Nokte li verkadis sian sistemon "L'Adjuvanto" (l'auxilaire). La sistemo estis preta kiam ekbruis Volapük en Francujo en 1885. Restis nur por fari plenan vortaron (da 75,000 vortoj) franc-adjuvantan, ĉar la adjuvanto-franca ekzistis manuskripte kun gramatiko kaj dika libro da ekzercoj laŭ la du lingvoj. Konstantinte ke Volapük estis tre bedaŭrinda verkaĵo (kia ajn estas la bona intenco kaj eĉ la talento de ĝia aŭtoro) Sinjoro de Beaufront daŭrigis sian laboron. En 1888 li estis tuj dononta ĝin por la presado, kiam tute hazarde li legis la libreton de Doktoro Zamenhof kaj, kvankam ĝi estis tre elementa, ŝajnis al li ke la verko estas sendisputeble pli bona ol lia. "Aliflanke, kaj precipe," diris li, kiam oni lin demandas pri tio, "mi saĝe memoris ke la kreaĵo de Franco neniam sukcesis en Francujo, ke tre malfacile mi povus laŭdi mian propran verkon kaj, ĉar Esperanto estas mirinde parenca kaj simila al Adjuvanto mi fariĝis Esperantisto."

Pri la malfacileco de la komenco kaj la irado de la afero oni trovos sufiĉe la detalojn en artikolo de Sinjoro de Beaufront ĉe la marta, 1907a, numero de *The North American Review*, sub la titolo, "Esperanto In France."

En 1901 la progresoj fariĝis tiel grandaj ke li devis forlasi ĉiun situacion, por sin okupi nur pri Esperanto. Ĉar li multege esperis antaŭe por la afero, lia decido estis preskaŭ freneza, ĉar nur liaj verkoj restis al li por doni la monon necesan al la pano ĉiutaga, kaj la revuo, "L'Espérantiste," lasas ankoraŭ al li plu ol 5,000 frankojn da perdo. Sed tamen li riskis "la lastan frenezaĵon," diris

li, ĉar li pretendas ke se ne estus en la mondo kelkaj frenezuloj de lia speco, la homaro atendus eterne la progreson. Kaj pri tia homo, kelkaj diris: "Lia fervoro por Esperanto estas nur fervoro por riĉiĝo!"

Kiam oni demandas la markizon kial li ne edziĝis li respondas: "Ĉar mi ne vendas min, nek mian nomon. Cetere mi edziĝis de longe, en la tago kiam mi komencis okupi min je la lingvo Esperanto. En tiu tago mi prenis edzinon tiel absorbantan ke mi ne havis tempon por serĉi alian. Cetere kiu virino akceptus tiel malbonan edzon kiel min? Aliflanke per miaj edukitoj kaj per la esperantistoj mi havas tiom da infanoj ĉiulandaj, ĉiurasaj, eĉ ĉiukoloraj, ke mi ne bezonas aliajn."

Fakto mirinda, multege korespondinte kun Doktoro Zamenhof dum deksep jaroj la

Foto, farita de F. Trajan, Antibes.

LOUIS DE BEAUFONT.

markizo vidis lin nur en 1905, antaŭ la esperantista kongreso en Boulogne-sur-Mer. Tiu ĉi venis al li en Rouen, kie Sinjoro de Beaufront lin akceptis kuŝante sur kaŝnapo, ĉar tiam li estis danĝere malsana pro troa laciĝado kaj li ne povis vidi tiun unuan kongreson de Esperanto, kie multfoje la kongresanoj akklamis kaj tondreaplaŭdis la nomon de "tiu dua patro de Esperanto," kiel ili lin baptis.

Demandinte pri la ebleco de Esperanta kongreso en Usono, li formale respondis; "Certe;

se niaj amikoj daŭrigos tie sian energian propagandon post tri-kvar jaroj, eĉ eble pli frue, esperanta kongreso okazos baldaŭ ĉe ili. Pri tio mi plene konfidis kaj per ĉiuj fortoj mi puŝos al la sukceso de l'afero. Ĉu jam la Brazilaj Esperantistoj ne havos la sian en la lasta julio? La Usonanoj donu la manon al Anglujo kiu tiel mirinde esperantiĝis kaj preparis al ni tiel belan kongreson en Cambridge, kaj rapide ĉiuj bezonantaj lingvon internacian sur la tero aliĝos al Esperanto."

De kiu mi havas tiujn informojn tio devas resti sekreto; alie Sinjoro de Beaufront eble lin riproĉegus. Sed mi povas certigi la leganton, ke ili estas plej precizaj kaj la markizo mem ne povus diri, ke ili ne estas plene fidelaj kaj veraj.

Kompara Teksto.

ESPERANTO.

Metante antaŭ la okulojn kaj en la manojn de la personoj, kiujn vi volas altiri, tiujn nerifuzeblajn dokumentojn pri la facileco kaj simpleco de Esperanto, vi preskaŭ ĉiam venkos iliajn ŝanceliĝojn.

L'Adjuvanto ne estas presita, ĉar ĝuste kiam la markizo estis dononta ĝin al presisto, li konis Esperanto.

ADJUVANTO.

Metante avan l'okuli ed en le mani di l' personi, quin vu volas adtirar, ista nekontestabla dokumenti tuchan la facileso ed simpleso di l' Adjuvanto, vu preske sempre venkos lia heziti.

AMIKO AL USONO.

L'ESPERANTISTE

Organe propagateur et conservateur de la langue internationale Esperanto
REVUE OFFICIELLE DE LA SOCIÉTÉ FRANÇAISE POUR LA PROPAGATION DE L'ESPERANTO
et des Groupes Espérantistes français affiliés

LA KAPO DE LA UNUA PAĜO DE LA GAZETO
DE-BEAUFONT'A.

Rimarku la vorton "consergateur." S-ro. de Beaufront ankoraŭ ĝin restigas.

Noto de la Redakcio. Post kiam la suprepresita artikolo de amiko franca, kiu volas ke ni ne publikigu lian nomon, alvenis nin, kelkaj raportoj pri supozata malfideleco de S-ro. de Beaufront al Esperanto kaj al D-ro. Zamenhof mem audiĝis kaj presiĝis, kaj oni eĉ kulpigis lin esti la aŭtoro de Ido, la "lingvo" kiun ŝajnas ŝati la Delegacio Por la Enkonduko de Helpa Lingvo Internacia, tial ke Ido kaj Adjuvanto similas iom. Responde al tiaj kulpigoj, S-ro. de Beaufront anoncis en lia "L'Esperantiste," lastan Oktobron:

"Oni kolportas la famon, ke mi penas, sub pseŭdonimo, enkonduki per la Delegacio sistemon, kiun mi oferis al Esperanto dum 1888. Mi do deklaras, ke l'Adjuvanto nek ĝia aŭtoro *neniam estis por io* kandidatecoj antaŭ la Delegacio kaj ke eĉ unu paĝo de mia sistemo ne eliris, de la jaro 1891, el la forta kofro de l'notario, el kiu mi ĝin donis per esti post mia morto transigita al la plenumo de mia testamento."

"L. DE BEAUFONT."

Tutmonda Jarlibro Esperantista

This book, though not official in the same sense as are the publications of the Central Office, is nevertheless very useful. It gives information which is lacking in these; for it does not limit itself to statistics about the local societies and their officers, but it also gives the names and addresses of all members of clubs, the secretaries of which have taken the trouble to send this information to S-ro.

F. de Menil (the Redakto of the Jarlibro), 46 Boulevard Magenta, Paris, France. Our American societies made a poor showing in the 1907 Jarlibro; because the local secretaries were negligent. Send names now!

The Jarlibro is a volume of four or five hundred pages: price, 85 cents. It can be obtained from Hachette & Cie, 79 Boulevard St. Germain, Paris, or from the British Esperanto Association, 13 Arundel St., Strand, London, W. C. A. E. A. 1.

Satata Letero de la Antaŭa Redaktoro

Al la Redaktoro,

THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL, New York City.

La 31an de decembro, 1907.

Kara Sinjoro: Mi korege gratulas vin pri la januara numero de via ĵurnalo. Ĝi estas vere vigliga, kaj ĉia usona esperantisto devas aboni ĝin, kaj krome devas sendi du aŭ tri ekzemplerojn de la januara numero al siaj amikoj. Kun kora saluto,

Brookline, Mass.

J. F. TWOMBLY.

General Chronicle

California.

Los Angeles.—Through the courtesy of Mr. Thomas P. Smith we have received a copy of a fine placard gotten out by the Esperanto Society of Los Angeles, which is worth framing. It is printed in large gold letters, on thick black photograph cover paper, and, if displayed as it ought to be in this city of the Golden State, will serve admirably to attract the attention of those who have hitherto taken no interest in Esperanto.

Colorado

Denver.—On January 11 the representatives of three local clubs met here and formed the Colorado Esperanto Association, choosing the following officers to serve until May: President, Dr. James Underhill, Idaho Springs; vice-president, Dr. J. H. Schofield, 207 Colorado Building, Fort Collins; secretary-treasurer, Mrs. Maude W. Mils, 2622 Gilpin Street, Denver; councilors, Prof. R. L. Fleury, Denver Normal and Preparatory School, 1545 Glenarm Street, Denver, and Julius Eckert, 1360 Delaware Street, Denver.

Illinois

Elgin.—The Esperanto Society here had an enthusiastic meeting at the auditorium of the Young Women's Christian Association recently, and attracted a large audience of both enthusiasts and "curiousists." The latter were much impressed by the rendering in Esperanto of the play, "La Vizito," and Elgin talent was much commended. Carleton Washburn played *Servisto*, Miss Emma Whitstruck was *La Vizitino*, and Miss Rose Marie took the part of *La Vizitantino*. Mr. Arthur Baker, who edits our esteemed contemporary, *Amerika Esperantisto*, made a few remarks on the need and use of an international language and the special practicability of Esperanto. Mrs. Schultz, Miss Jeanne Wullemin, Miss Marion Smith, Mr. J. Park Brown, Mr. J. J. Burita and Mr. A. Berberich then sang "Ho Mia Land, Pri Vi," and Dr. Clara Todson made an announcement of the various classes in the language. We notice that the Elgin *Daily News* publishes every day about half a column of Esperanto notes, which are crisp, readable, and all very much to the point.

Indiana

The Indiana Esperanto Association celebrated its first birthday on January 1, being one year old on the new year-day. A few months prior to the forming of this organization, The First Indiana Esperanto Club held an initial meeting with only six members, who, under the leadership of Mrs. Winifred Sackville Stoner, promised to do all in their power to master the peace bringing tongue and to gain new converts.

Mrs. Stoner gave a number of lectures on Esperanto in the various towns in Indiana. These lectures were illustrated by charts, from which the lecturer told short and funny stories in the simple tongue, which, with the help of a few gestures, could be readily understood by the listeners. Mrs. Alfred Greene, who is well known in New York, as well as Indiana, for the remarkable range of her voice, sang a number of songs (translations from old-time popular ballads), and thus illustrated the flexibility and beauty of the wonderful tongue. These lectures gained a number of converts for the new language, and Mrs. Stoner conceived the idea of banding all of her converts together in one large society, which she called The Indiana Esperanto Association, and which at present boasts of nearly a hundred members from nearly all the principal cities and villages in Indiana.

A play written by the President of this organization was given by the members of The Juna Espero Club (all young children), last May, for the benefit of the Poor Outing Farm and proved a great success.

A regular course of Esperanto lessons, also poems, songs, jokes and short plays, were published in the Sunday edition of the *Evansville Courier* for four months, and similar courses of lessons will be published by the president in various papers throughout the State during the year 1908.

During the past three months The Indiana Esperanto Association, has been almost at a standstill owing to the serious illness of its executive officer, but she has now regained her health and with the able assistance of a number of enthusiastic workers she hopes to make Indiana one of the strongest Esperantist States in the Union.

There is to be a general meeting for all Indiana Esper-

antists at Evansville in March, when M. Edmond Privat, secretary of The International Esperanto Association, a noted samideano from Geneva, Switzerland, will lecture, and a vote will be taken for the election of officers for the coming year.

The officers at present are: President, Mrs. Winifred Sackville Stoner; vice-president, Miss Mary McEvoy; secretary, Mr. Marshall White; councilors, Dr. W. H. Baker, Mrs. L. D. Brose, Mrs. Edgar Garvin, Mrs. Alfred Greene, Mrs. John Welman, Miss Sadie E. Rucker, Miss Julia Bierbower and Dr. W. L. Royster.

This association has no treasurer, as there is no charge for becoming a member, and the president has volunteered to bear all expenses of correspondence and entertainment during the coming year.

Maine

Portland.—Mr. Herbert Harris reports that the Portland Esperanto Society is progressing, and is now conducting two weekly classes of lessons, a class of beginners having been organized in December. The officers of the society are men of good standing in the city, and there appears to be a more general interest in the Esperanto movement in Portland than ever before, which not even the big fire burned up.

The Portland daily papers may be said to take a rather non-committal stand with reference to the Esperantist movement at present. When their attention was first called to the language, however, their attitude bordered on the contemptuous, so that a distinct change for the better is noticeable. At least three of the four dailies have expressed a willingness to print whatever Esperanto material is furnished to them; one of them, indeed, goes further, and occasionally reprints articles from other sources. Thus, though the editorial attitude appears to be passive, rather than active, we have been able by their aid to awaken considerable interest in the language, and to attract a number of students. The papers have been much more of a help than a hindrance.

Massachusetts

Boston.—Mr. E. K. Harvey writes: "The past month has been a very busy one for the Boston Society. A new course of eight weekly lessons, open to the public, was begun in the Institute of Technology, and its success has been phenomenal. We have to use the largest hall in the Institute, as the attendance has averaged over two hundred. The course is in charge of Mr. J. P. Ogden, who knows how to make it interesting as well as instructive.

"But certainly the most important work of the month was that in which we entertained M. Edmond Privat. The results of his visit were tremendous, and we certainly advise every city in the Union to invite this gentleman to lecture there on Esperanto. While in Boston he attended the opening of the above-mentioned course at the Institute, lectured next morning at the Twentieth Century Club (a famous collection of literary and scientific lights), talked informally with the Boston Esperanto Society that evening and yet found time to visit many noted professors. On Sunday, January 5, he spoke to 250 Christian Endeavorers at Auburndale, on Esperanto; Monday noon to equally as many students of the Roxbury Latin School, and the same evening to a large audience at the Boston Public Library. This was the great formal speech of the week and created much enthusiasm. The Esperanto part was especially enjoyed by the local samideano.

"Early next morning this busy man lectured to the students of the Perkins Institute for the Blind, where an Esperanto Club has existed for nearly three years." (Mr. Harvey does not mention it, but we will add that it is due to his untiring efforts that Esperanto has made such headway among the blind in Boston.) "In the evening M. Privat spoke to the students of Harvard University at a meeting presided over by Prof. William James, the famous psychologist, who, in introducing the speaker, made some remarks very favorable to Esperanto, and after the meeting joined the ranks of the *Internacia Scienca Societo*. It is worth noting, too, that at the Twentieth Century Club, M. Privat happened to be seated alongside of Prof. Hugo Munsterburg, who has written so acridly against Esperanto. At the close of their conversation Prof. Munsterburg confessed that there was a good deal more to Esperanto than he had supposed, but he still believed 'it would never succeed.' It just needs one more conversation to 'fix' him.

"M. Privat succeeded in winning to our cause many other local celebrities and much strengthened the hands

of the Boston Club. One more name I may mention; that of Mrs. May Wright Sewell, the president of the International Woman's Rights Union."

The propaganda work in connection with the meetings mentioned in Mr. Harvey's report was very thorough, cards being printed ahead of them and scattered judiciously throughout the city. Dr. William Gray Nowell also writes us of these meetings. He says: "S-ro. Privat spoke at the Boston Public Library a half hour in English and ten minutes in Esperanto. A large part of the audience applauded the Esperanto several times in the right places and laughed spontaneously at the witty points. They evidently understood the Esperanto. After the addresses, the audience sang 'L'Espero' under the leadership of Dr. D. O. S. Lowell's excellent tenor. The speaker's desk was decorated with an Esperanto flag, made by Mrs. A. D. Bird, the founder of the successful L'Espero Club of Rockland, Me., who is making photographs of the banner. Esperantists were present from four of the New England States."

Cambridge.—There is always something doing at the rooms, on Brattle Street, of the Kantabrigia Esperanta Grupo, as is evidenced by the long reports which its meetings get in the *Cambridge Tribune*. These reports are signed Estelle M. H. Merrill, and make very interesting reading.

Lawrence.—One of the busiest Esperantists in this city is Mr. Albert Briggs, a letter carrier. He scatters information about the language wherever he goes, and as he naturally goes to a good many places, his work is most effective. Laorentians who want to know something about the language can write to Mr. Briggs, care of their local post office.

South Boston.—The newly elected officers of Esperantaj Pioniroj are: Leon S. Gibson, president; Harold Demming, vice-president; William J. Graham, secretary, and James Morang, treasurer. The object of the club is to spread Esperanto among the blind of this continent, and all letters should be addressed to the secretary.

Minnesota

St. Paul.—An Esperanto club has been established here. A dozen other local organizations are in process of formation.

New York

New York City.—The New York Esperanto Society has just secured new commodious headquarters at 27 West 115th Street, where it meets every Friday evening from 8 o'clock to 10. The last meeting in its old kunvenejo was held on the 17th of January. The officers for this year are: Andrew Kangas, president and secretary; Joseph Kubik, vice-president; Alexander Duff, treasurer; and Richard Mills Andrews, financial secretary. Our January number went to press too early to announce the resignation of Dr. Max Talmey from the presidency of the New York Esperanto Society, but the matter may be referred to here. He announced that he resigned from not only the presidency, but also from membership, "for want of time to attend to the duties of the office and because he considered that there was a spirit of hostility in the Society toward certain reforms which he felt were necessary in the language." He offered to reconsider his resignation if the Society would pass a resolution stating its intention to work for reforms in Esperanto. This the New York Esperanto Society unanimously decided not to do, the members feeling that even if there were a really strong movement for reforms in Esperanto—which they doubted—they would prefer to wait and see what the movement amounted to. The Editor of THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL would like to remark here that while he is glad that the New York Esperanto Society has taken such a firm stand on the question of "plibonigoj," he thinks it a matter of infinite regret that such an eminent scholar as Dr. Talmey is no longer among us. The Doctor is one of the best Esperantists in the United States—if not the best—a master of several languages, and personally a most delightful gentleman, with whom conversation is a treat and privilege. Our regret is that he has associated himself with the weaker side—a side that has no more ultimate chance of forcing their opinions on the half million Esperantists in the world than they have of making us spell backwards. Is there no likelihood that Dr. Max Talmey will come back to the fold and give us the benefit of his learning and his charming personality, to work for Esperanto, and not merely for some future international language, as unborn? Several of the most recent meetings of the New York Esperanto Society have been attended by the eminent young Swiss propagandist, M. Edmond Privat, who has spent several weeks in this city in fruitful labor for the cause. His visits have been productive of several new

and enthusiastic members for the Society, and his interest taken in our evening classes is deeply appreciated.

Olean.—An Esperanto club has been formed here, and is studying.

Ohio

Cincinnati.—It is much to be wished that all Esperantists in Usono were as lively in their work for the language as our Ohio friends, particularly those in this city. One of the most encouraging pieces of news for the Chronicle this month is that a bill is to be put forward in the Ohio State Senate for the instruction of Esperanto in the high schools of the State. Colonel John W. Harper fathers the bill, but it was drawn by Mr. W. M. Ampt, a lawyer of Cincinnati. There is considerable chance of its passing. If it does, it will surely start similar measures in other States, and Ohio will be able to pride herself on her initiative. Even if the bill does not pass, it, in the words of one of our correspondents, "will be a corking good ad. for Esperanto!" Mr. Ampt attended the Congress at Cambridge, and was the first man to receive the di "Atesto Pri Kapableco" from the American Esperanto Association.

Another sign of enterprise among the Cincinnatians was their celebration of the twentieth anniversary of the discovery of Esperanto, a programme of which lies before us, and on which we see the names of Mr. and Mrs. W. M. Ampt, Dr. R. Reed, Mr. David Peacock, Mr. Rauscher, Miss L. Meidemer, Mr. Grover Peacock, Mr. Gang, Mr. Sensius, and Mrs. M. W. Frankenfield. This festival was held at Mrs. Frankenfield's house in Norwood on December 14th last.

Pennsylvania

Erie.—A club of seventeen members has been formed here.

Philadelphia—Edmond Privat's visit to this city was a big hit. He was the guest, while here, of Mr. Lewis B. Luders, the president of the Philadelphia Esperanto Society, and accomplished much good. According to his pre-arranged schedule he will be in Philadelphia when this issue of THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL is in the hands of its subscribers—that is, about the first of February—so those of our friends in the Quaker City who have not yet seen him should take advantage of the opportunity and do so right away.

English is a forbidden language every Friday evening at Hanscom's restaurant at a certain table during supper, and if any member of this eating club does not know the Esperanto for what he wants, he either gets up and takes it, or goes without. To quote one of our correspondents, Mr. Ward Nichols: "If you could see the looks of inquiry on the faces of the people in the restaurant when they hear the 'dago language,' I am sure you would feel like having a good laugh. It is certainly good practice for those who wish to speak Esperanto."

Warren.—Warren has only 8,000 population, but it has something that the larger cities have not. That is, a superintendent of public schools who has not only taken an interest in Esperanto, but is teaching it. The gentleman is Mr. W. L. MacGowan, with whom 180 persons are studying the language. If only we could find in New York a few superintendents like that!

Rhode Island

Providence.—A report from Mr. Sharon O. Brown, reads as follows: "On the evening of January 8, S-ro. Edmond Privat delivered an address at the first public meeting of the Providence Esperantist Society. His lecture was interesting and witty and was much enjoyed by the 500 persons who heard him. He presented the claims of Esperanto clearly and convincingly and the resultant increased membership that followed has been very pleasing. "A short programme was presented consisting of two readings by Miss Regina Sandelman, and a violin solo by Miss Isabella Rausch. The Hon. J. P. McCarthy, the Mayor of Providence, introduced the speaker. The meeting closed with the singing of the Esperanto version of 'America,' by a boys' quartette."

We notice that the following newspapers of Providence are very kindly disposed to Esperanto: The *News-Democrat*, the *Morning Tribune*, and the *Daily Journal*. The last-named paper in one of its reports made an error, which is not a matter of supreme moment, perhaps, but which might as well be rectified some time or other. It described Dr. Zamenhof as a dentist. We do not wish Rhode Islanders to carry away the conviction that the inventor of Esperanto pulls teeth, when he does not. Dr. Zamenhof—for the benefit of those who do not know—is an oculist.

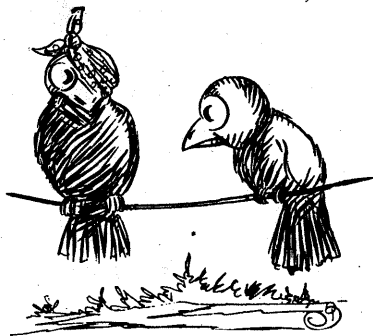
Ĉe l' Momento

“JOHANO, vi devas kombi viajn harojn antaŭ ol vi alvenas lernejon.”

“Mi ne havas kombilon.”

“Prunteprenu la kombilon de via patro.”

“Li ne havas kombilon, ankaŭ.”

MALFELIĈA AKCIDENTO.

“Kion vi havas?”

“Mi sidis sur la metalfadenoj antaŭnelonge kiam esperantisto sendis telegrafe sian opinion pri Ido kaj Antido. La fadeno eksplodis kaj min frapis en la okulo!”

STATISTIKISTO—Kiom ofte infanoj naskiĝas en tiu ĉi urbo?

ENLOĜANTO — Nur unufoje.

INSTRUISTO—Ĉe l' dekstraĵo estas la oriento; ĉe l' maldekstraĵo estas la okcidento antaŭ vi estas la nordo. Nu, Tomaso, kio estas malantaŭ vi?

TOMASO—Elikaĵo sur mia pantolono.

SPICISTO (al nova dungiteto)—En tiuj ĉi tagoj de akra aferkonkursado oni devas rigardi bagatelojn tre zorgeme por fari profiton.

KNABO—Jes, sinjoro.

SPICISTO—Ekzemple, kiam vi eltiras la muŝojn el la sukro, ne ilin forĵetu. Metu ilin en la ribojn.

GASTO EN RESTORACIO (vidante mulpuran menuon)—Kiel bonega ideo! Specimenoj de la diversaj pladoj gluitaj al la menuo!

Malfeliĉulo unu fojon sukcesis alvoki persone al milionulo kaj ekklarigis siajn mal-

feliĉaĵojn. Li priskribis sian malriĉecon tiel kortuŝe ke la milionulo esploris. Kun larmoj en siaj okuloj la milionulo venigis sian servison kaj diris al li:

“Jen estas vera kompatindulo. Li rompis mian koron. Lin forigu.”

“Ĉu vi rimarkis ke, pri edzo kaj edzino, se unu estas bona, la alia estas malbona?”

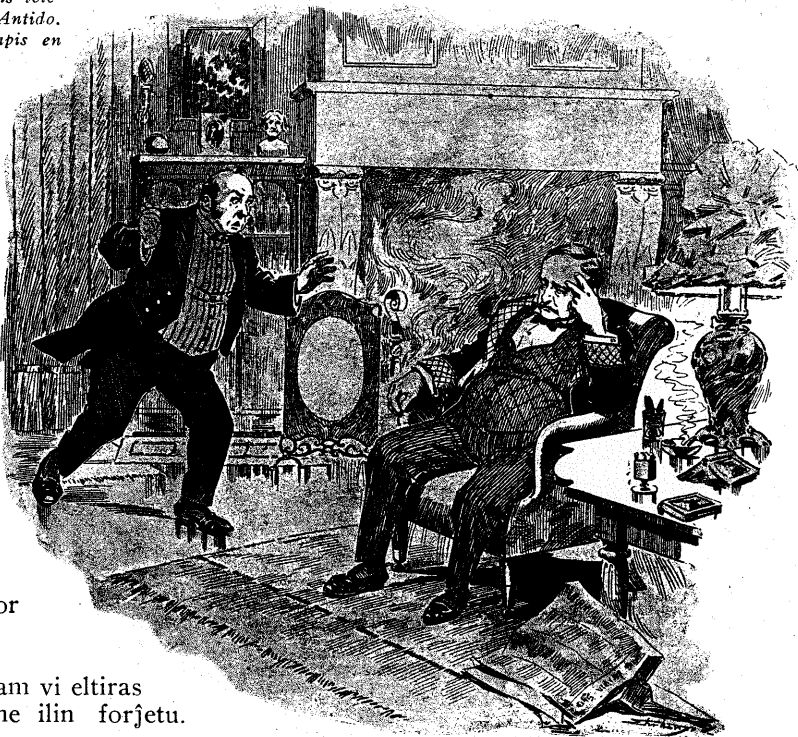
“Kiel ĝi estas kun vi kaj via edzino?”

Tiu ĉi afiŝon oni lokis en boaton:

“La seĝoj estas por la virinoj. Oni petas ke la viroj ne uzu la seĝojn ĝis la virinoj ĉiuj sidiĝis.”

ŜI (dum ilia postedsiĝa vojaĝo, en la montanoj)—Karo, kio estas tiu longa blanka strio sur la tero apud nia hotelo?

LI—Je Di! Tio estas kredeble nia kalkulo.

From Puck. Copyright 1908. By permission.

DU ELSPEZOJ HALTIGITAJ.

LA SERVISTO—Ho, sinjoro, io terura okazis! Via filino, sinjoro, forkuris kun la motoristo kaj ili forprenis la motoron!

LA PATRO—Dank' al Di! Eble mi povos sparti iom da mono, nun ke la knabino kaj la maŝino estas ambau foririntaj!

La Neniamlaca Privat

DE kiam li alvenis tien ĉi S-ro. Edmond Privat ne permesis al la herbaĵo kreski sub liaj piedoj. Li estas tre okupita kaj antaŭeniginta la aferon esperantan profite en sep urboj.

La 3an de januaro li paroladis en Boston ĉe la Technological Institute antaŭ 200 personoj. La 3an, ĉe la Twentieth Century Club, li paroladis pri Paco, kaj interesis S-ron. Munsterburg, la profesoron de psikologio ĉe Harvard Universitato. Se S-ro. Privat esperantistigos Prof-on. Munsterburg, tio ĉi estos vera triumfo, ĉar la profesoro estas estinta longatempem malamiko al Esperanto, kaj estas verkinta artikolojn kontraŭ ĝi. La 5an, en Auburndale, Mass., S-ro. Privat paroladis al la Christian Endeavor Society. La 6an, ĉe Roxbury Latin School, al la knaboj; ankaŭ ĉe la Public Library en Boston, al 400 aŭdantoj. Li vizitis la faman profesoron William James de Harvard, kaj lin konvertis al la afero. S-ro. James aniĝis je la Esperantista Scienca Asocio. Kune kun prof-o Edward Huntington, S-ro. Privat organizis

paroladon en Harvard por la studentoj, kiu okazis la sekvantan tagon; ankaŭ la 7an, S-ro. Privat paroladis ĉe la Blind Institute, en Boston. Dume, en Boston, li vizitis S-ron. Twombly, de l' American Esperanto Association, kaj vidis S-inon. May Wright Sewell, la prezidantino de la International Congress for Women's Rights—kaj ŝin konvertis!

La 8an, S-ro. Privat paroladis al 500 en Providence, R. I., en la ĉambrego de la Classical High School; la prezidanto estis la urbestro Patrick J. McCarthy. Interesa fakto estas ke tiu ĉi kunveno estis organizita de deksejara knabo, S. O. Brown, lernanto en la Classical High School; li estas la prezidanto de nova esperantista klubo en la lernejo.

En Brooklyn, ĉe la Y. M. C. A., S-ro. Privat paroladis la 14an, kaj en la New York'a Y. M. C. A., la 17an.

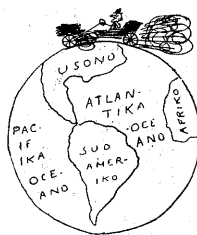
Sume, S-ro. Privat donis 28 paroladojn aŭ pri aŭ en Esperanto; li havas 3 klasojn en la New York'aj lernejoj, unu da 150 lernantoj; kaj nun (la 1an de februaro) li estas en Philadelphia, paroladante kiel eble plej multe.

Ĉirkaŭ la Mondo Per Aŭtomobilo

LA franca gazeto *Le Matin* organizas grandan ĉirkaŭpolusan aŭtomobilan vojaĝon de New York al Parizo tra la Bering'a Markolo.

Kelkaj el la konkursantoj lernis Esperanton antaŭol ili forveturis, kaj oni esperas ke la esperantistoj de l'diversaj trajotaj landoj profitos tiun senegalan okazon por pruvi la grandan utilon de l' helpa lingvo.

La konkursantoj forveturos de Parizo je la komencigo de februaro por iri al Liverpool tra Calais, Dover kaj Londono. Ili enŝipiĝos

en Liverpool kaj alvenos al New York verŝajne ĉirkaŭe la 8an de februaro.

De New York ili iros al Buffalo, Cleveland, Toledo, Chicago, Dubuque, Fort Dodge, Sioux City, Valentine, Crawford, Douglas, Fort McKinley, Bigred, Sanders, Clermont, Martinsdale, Helena, Missoula, Spokane, Rock Island kaj Seattle, kien ili alvenos ĉirkaŭe la 8an de marto.

Tiam al Skagway kaj multaj aliaj urboj en Alaska, al la Bering'a Markolo, de kie ili iros al Siberio, tra Rusujo al Germanujo kaj poste al Belgujo, de kie ĉe Becogne-Neufchateau, ili reiros Parizon. Oni sin turnu al la *New York Times* pro aliaj detaloj.

Valentino

Jen valentintago! la temp' por amago!

Kaj tial mi sendas sendaĵon al vi.

Mi kantas belecon, mi laŭdas klerecon,

Kaj tia saluto eliras de mi.

Kredadu, fraŭlino—vi mem valentino!

Mi nomas vin mia la ĝojo de kor'.

Bukedon da rimoj, malriĉaj esprimoj,

Ricevu vi tamen, kun mia honor'!

REV. EDWARD H. ECKEL.

A. E. A. Council for 1908

The American Esperanto Association has chosen by ballot of its members the following Council for 1908:

President—PROF. G. B. VILES, Columbus, Ohio.

General Councilors—JAMES W. CHENEY, Washington, D. C.; MRS. WINIFRED SACKVILLE STONER, Evansville, Ind.; STEPHEN W. TRAVIS, JR., New York, N. Y.; J. F. TWOMBLY, Brookline, Mass.

Delegate Councilors—East: PROF. WALTER B. STERRETT, Washington, Pa.; Central: EDWIN C. REED, Rockford, Ill.; West: PROF. JAMES MAIN DIXON, Los Angeles, Cal.; South: WREN J. GRINSTEAD, Richmond, Ky.

Special Councilors—PROF. A. M. GRILLON, Philadelphia, Pa.; DR. D. O. S. LOWELL, Boston, Mass.; DR. O. HAUX MAYER, Chicago, Ill.

(Signed) J. F. TWOMBLY, Sec'y.

"MI AŬDAS VIN"

La unua kanto Esperanta eldonita en la U. S.; muziko de Sro. Herbert Harris; poemo de Dro. Leono Zamenhof. Facila por meza voĉo.

**PREZO: FR. 1.75 (35 CENTS);
5 EKZEMPLEROJ, FR. 7.50 (\$1.50)**

AMERICAN ESPERANTO ASSOCIATION
Boulevard Station . . . Boston, Mass.

INSTRUCTION BY MAIL

Introductory and Advanced Courses in

ESPERANTO

CHIEF INSTRUCTORS:

Prof. E. C. REED, D. B. E. A., District Councilor Am. Esp. Ass., Sec'y-Treas. Illinois Esp. Ass.

Prof. FLOYD P. HARDIN, D. B. E. A., Hon. Pres. Univ. of Chicago Esp. Society

Prof. DERWENT WHITTLESEY, D. B. E. A., Councilor Illinois Esp. Ass.

For Booklet Descriptive of Our Courses Address

AMERICAN SCHOOL OF ESPERANTO

407 Ashton Block, Rockford, Ill.

ESPERANTO PUBLICATIONS

Our readers are advised to subscribe to as many of these as they can afford. To say nothing of the literary enjoyment they will receive from the best edited of them (marked with a star), the familiarity which they obtain from reading Esperanto from various national viewpoints is a liberal education in itself. THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL will accept subscriptions for these publications.

AFRIKA ESPERANTISTO, In French and Esperanto.....	Free	*INTERNACIA SCIENCA REVUO, In Esperanto only.....	\$1.40
AMERIKA ESPERANTISTO, In Esperanto and English.....	\$1.00	INTERNACIA SOCIA REVUO, In Esperanto only.....	\$1.20
AMSTERDAMA PIONIRO, In Esperanto and Dutch.....	\$0.65	*JAPANA ESPERANTISTO, In Esperanto only.....	\$0.80
ANTAŬEN ESPERANTISTOJ!! In Esperanto and Spanish.....	\$0.60	JUNA ESPERANTISTO, In Esperanto only.....	\$0.50
BRAZILA REVUO ESPERANTISTA, In Esperanto and Portuguese.....	\$1.20	LA BELGA SONORILO, In Esperanto, French and Flemish.....	\$1.20
BULGARA ESPERANTISTO, In Esperanto and Bulgarian.....	\$0.30	LABORO, In Esperanto only.....	\$0.60
CASOPIS CESKYCH ESPERANTISTU, In Esperanto and Bohemian.....	\$0.75	*LA REVUO, In Esperanto only.....	\$1.40
ESPERANTO LIGILO (In Braille for the Blind), In Esperanto only.....	\$0.60	LA STELO DE L'ORIENTO, In Esperanto only.....	\$0.50
ESPERANTISTEN, In Esperanto and Swedish.....	\$0.70	LA SUNO HISPANA, In Esperanto and Spanish.....	\$0.60
*ESPERANTO, In Esperanto and various languages.....	\$0.60	LA VERDA STANDARDO, In Esperanto and Hungarian.....	\$0.75
*ESPERO KATOLIKA, In Esperanto only.....	\$1.00	*L'ESPERANTISTE, In Esperanto and French.....	\$0.60
ESPERO PACIFISTA, In Esperanto only.....	\$1.00	*LINGVO INTERNACIA, In Esperanto only.....	\$1.50
FILIPINA ESPERANTISTO, In English and Esperanto.....	\$0.75	LUMO, In Esperanto and Bulgarian.....	\$1.00
FINNA ESPERANTISTO, In Esperanto only.....	\$0.30	*POLA ESPERANTISTO, In Esperanto and Polish.....	\$0.50
FLUGILA STELO (for stenographers), In Esperanto only.....	\$0.40	*RUSLANDA ESPERANTISTO, In Esperanto and Russian.....	\$1.60
FOTO-REVUO INTERNACIA, In Esperanto and French.....	\$1.00	SVISA ESPERO, In Esperanto only.....	\$0.50
*GERMANA ESPERANTISTO, In Esperanto and German.....	\$0.75	*THE BRITISH ESPERANTIST, In English and Esperanto.....	\$0.75
GERMANA ESPERANTO-GAZETO, In Esperanto and German.....	\$1.00	*TRA LA MONDO, In Esperanto only (with many illustrations).....	\$1.60
IDEALO (Sicilian), In Esperanto only.....	\$0.60	TRA PARIZO, In French and Esperanto.....	\$0.40

TO STUDY ESPERANTO

THE "STANDARD SERIES" OF BEST HELPS AT LOWEST COST

EVERYTHING necessary to begin the fascinating study of the universal language. Indeed, the *Student's Complete Text Book* (50c.) alone will make one an enthusiastic Esperantist at an amazingly small expense of time and study. All of the following sent postpaid upon receipt of price.

Esperanto Student's Complete Text Book Containing full grammar, exercises, conversations, commercial letters and two vocabularies. 16mo, cloth, net .50.

English-Esperanto Dictionary
By J. C. O'CONNOR and C. F. HAYES. Boards, net .60.

Esperanto-English Dictionary
By A. MOTTEAU. Boards, net .60.

A First Reader Compiled by E. A. LAWRENCE.
Intended for those beginning the study of Esperanto net .25.

Lessons in Esperanto

Compiled by GEO. W. BULLEN. Paper Covers, net .25.

A Primer of Esperanto net .10.

Christmas Carol Paper, net .40.

Handy Pocket Vocabulary

Compiled by J. C. O'CONNOR, B. A. Paper, net 10.

The Whole of Esperanto and the means of learning it without lessons by reading a little story. Paper binding, postpaid, net .05.

SEND FOR CIRCULARS

FLEMING H. REVELL COMPANY, Publishers

NEW YORK: 158 Fifth Avenue

CHICAGO: 80 Wabash Avenue

The Esperanto Book Office

FENWAY STATION, BOSTON, MASS., U.S.A.,

Has for sale, on orders sent by mail, a stock of the Esperanto literature in demand in this country and especially of those books recommended by The American Esperanto Association. Orders will receive prompt attention.

SEND TWO-CENT STAMP FOR PRICE LIST

THE AMERICAN ESPERANTO JOURNAL

ADVERTISING RATES FOR 1908

Measured by the agate line of which there are 14 to the inch, one column width.

Space.	1 Month.	3 Months.	6 Months.	1 Year.
14 lines	\$0.75	\$2.00	\$3.75	\$6.00
28 lines	\$1.25	\$3.50	\$6.25	\$11.25
56 lines	\$2.50	\$7.00	\$12.50	\$22.50
½ page	\$5.00	\$14.00	\$25.00	\$45.00
1 page	\$10.00	\$28.00	\$50.00	\$90.00

THE AMERICAN ESPERANTO COMPANY

211 WEST 126th STREET

NEW YORK CITY, U. S. A.

N. B. — Contracts should be placed now. Those rates will be materially increased for 1909.